

Openingsrede van de voorzitter prof. dr G. Hellinga

*gehouden op de 41ste najaarsvergadering van de Koninklijke
Nederlandse Bosbouwvereniging te De Steeg op 29 okt. 1965*

Dames en heren,

Op 18 Mei 1965 overleed ons lid de heer J. R. C. Peelen te Voorst, Landgoed Ekeby. De heer Peelen was oud-planter en een regelmatig bezoeker van onze bijeenkomsten. Ik verzoek U in enige ogenblikken van stilte hem te herdenken.

Node missen wij nog steeds op onze bijeenkomsten prof. Kools. Wij weten echter, dat hij elke morgen op Hinkeloord is.

Werpen wij allereerst een blik op de bosbouw in Nederland. Daarbij moet dan gewag worden gemaakt van zowel sombere als van meer optimistische zaken.

Het „multiple use” principe speelt zeker voor het Nederlandse bosbezit een grote rol. Bijzonder duidelijk komt dit o.a. tot uiting in het zeer fraaie jaarverslag 1964 van het Staatsbosbeheer. Een woord van openlijke waardering vanaf deze plaats mag m.i. worden geuit voor dit werkstuk over bos, natuur en landschap in Nederland. Tevens wil ik in dit verband aanhalen Jac. P. Thijsse uit het artikel van ir E. Reinders in het septembernummer van dit jaar van ons tijdschrift.

„Eigenlijk behoeven we geen onderscheid te maken tusschen recreatiebosschen, productiebosbosschen en klimaatverbeterende bosschen. Een echt goed productiebosch heeft zeer groote recreatieve waarde; een recreatiebosch zoals het beroemde Amsterdamsche bosch kan een niet onaardige productie opleveren en de klimaatverbeterende bosschen dienen ook de meest uiteenlopende belangen”. Een stelling die ik volkomen onderschrijf.

Het genoemde principe wordt in het ontwerp rijksbegroting 1966 ondersteund met drie miljoen gulden; hiermede kan een jaarlijkse bijdrage in de kosten van instandhouding en openstelling van particulier bosbezit worden verleend. Een ruwe berekening leert dat hiermede niet de destijds gevraagde f 60 wordt bereikt. Ook gemeenten waarvoor het bosbezit een zware last is kunnen een tegemoetkoming ontvangen; hiervoor kan worden geput uit een post van 1,2 miljoen gulden op de begroting.

Wij zullen de uitvoeringsregeling moeten afwachten. Ook onze vereniging meent zich te mogen verheugen over het feit, dat er althans iets is voortgekomen uit het hieromtrent door de Nederlandse Vereniging van Boseigenaren genomen initiatief, dat door het Bosschap is overgenomen, in een verzoek aan de Regering.

Anderzijds en daarbij verwijzende naar het in mineur gestelde jaarverslag 1964 van de Nederlandse Vereniging van Boseigenaren, nemen de lasten, drukkende op het bosbezit, nog steeds toe. Zo zijn locale verhogingen van

de waterschapslasten te constateren, alsmede bijvoorbeeld toepassing van een straatbelasting, ook voor terreinen die in het geheel niet aan een straat liggen, maar niettemin over de volle oppervlakte worden belast.

Van elders komen weer optimistische geluiden over de waterschapslasten, waarvoor ik U naar het septemnummer van ons tijdschrift verwijs. Bos in waterschappen zou een interessante studie kunnen opleveren.

De weersomstandigheden in de afgelopen vegetatieperiode zijn voor bos- en boomgroei gunstig geweest. Veel neerslag, goed aangeslagen beplantingen, weinig bosbrand, tot uiting komende in een goede aanwas.

Op verscheidene posten in de Nederlandse bosbouw wereld hebben veranderingen plaats gehad of staan voor de deur.

Ir J. W. Hudig heeft het plan het voorzittersambt van de N.V.B.E. neer te leggen en mede hierdoor verscheidene bestuursfuncties op bosbouw gebied. Wij hopen dat de heer Hudig met tevredenheid op het onder zijn leiding en met zijn medewerking bereikte kan terugzien.

Mr. S. J. Halbertsma legde zijn functie als Secretaris van het Bosschap neer. In zijn plaats werd drs G. J. den Hartog benoemd. Ook met hem hopen wij, evenals dat met zijn voorganger het geval was, op een prettige samenwerking in voorkomende gevallen.

Overwogen wordt aan het Bureau Inlands Hout een andere status te geven. Nu ik dit Bureau noem, mag tevens worden gewezen op de onlangs verschenen nuttige publicatie ervan, waarin nu eindelijk eens duidelijke eisen omtrent bepaalde inlandse houtsortimenten worden geformuleerd.

Ook binnen het Staatsbosbeheer staat een reorganisatie voor de deur.

Op 26 mei had de aanbesteding plaats voor de nieuwbouw van het Bosbouwproefstation. Wij wensen de directeur en zijn medewerkers toe, dat zij spoedig in een hun waardige omgeving zullen kunnen werken. Met de bouw is inmiddels begonnen.

Het Houtvoorlichtingsinstituut organiseert vandaag de Houtdag 1965 te Amsterdam, waar vooral het gebruik van hout in gebouwen aan de orde wordt gesteld.

In internationaal opzicht valt het volgende te vermelden.

Zoals U in onze tijdschrift heeft kunnen lezen begint op 6-6-1966 het 6de Wereld Bosbouw Congres in Spanje. Helaas zal de officiële delegatie, naar verluidt, klein worden gehouden.

Tijdens het congres zullen ook besprekingen worden gevoerd over de mogelijkheid en wenselijkheid van een internationale unie van bosbouwverenigingen. De initiatiefnemers hopen hiermede te bereiken een verhoging van het peil van de bosbouw, betere verspreiding van de kennis betreffende bosbouw wetenschap en -praktijk, grotere solidariteit tussen bosbouwers en een betere samenwerking. Wij zullen hierop attent zijn.

De Werkgroep Ziekten van de Internationale Populieren Commissie vergaderde kortgeleden in ons land. Het enige onderwerp van discussie was de bladziekte *Marssonina*. Ik meen te mogen stellen, dat voor de populieren- teelt belangrijke resultaten uit de discussies naar voren zijn gekomen.

Van 3 tot en met 9 oktober 1965 vond de door onze vereniging georganiseerde excursie naar Engeland met 38 deelnemers plaats. Het was een bijzonder geslaagd bezoek aan onze engelse zustervereniging. Veel en goed werk is hiervoor verricht door ir A. A. C. van Leeuwen. In het tijdschrift zal een verslag verschijnen.

Als nieuw lid verwelkomen wij dr J. H. A. Boerboom, drs J. F. B. van Has-

selt, en ir A. van Nes, terwijl wij wederom als lid verwelkomen ir K. E. Huizinga. Mogen vele nieuwe leden volgen.

Op 6 juni 1965 promoveerde aan de Landbouwhogeschool ons lid ir H. D. W. van Tuil op het proefschrift „Organic salts in plants in relation to nutrition and growth”. Dr van Tuil ook van deze plaats nogmaals onze gelukwensen.

Het eerste optreden van uw nieuwe voorzitter valt samen met voor de vereniging belangrijke beslissingen. Wij vormen met onze 300 leden slechts een kleine groep. De belangrijkste uiting naar buiten is het tijdschrift. Wij hebben ons bezonnen en moeten ons in de toekomst blijven bezinnen op de levensvatbaarheid van de vereniging en het tijdschrift.

Bovendien worden wij voor nieuwe problemen gesteld door de opzegging van de overeenkomst met betrekking tot het tijdschrift door N.V.B.E. ingaande 1966. Het Bestuur heeft vele malen vergaderd en ook samen met de Redactiecommissie van het tijdschrift en met de Redactiecommissie voor publicaties van gedachten gewisseld. Samen hebben wij gemeend U de in de agendapunten voor deze vergadering tot uiting komende gedragslijnen voor te leggen.

Wij hebben naar vele kanten de mogelijkheden onderzocht en onze voelhorens uitgestoken betreffende samenwerking met anderen. Wij zijn tot de conclusie gekomen dat een of andere vorm van samenwerking of samengaan met andere verenigingen en/of tijdschriften op dit ogenblik geen reële mogelijkheden biedt, ook al vanwege het eigen karakter van onze vereniging en ons tijdschrift, dat wij niet gaarne prijsgeven.

Wanneer geen maatregelen worden genomen, zou dit op zijn minst een aanzienlijke beperking van de activiteiten c.q. opheffing van het tijdschrift inhouden. Ook deze weg wilden wij niet volgen.

Wij menen door nieuwe wegen te gaan bewandelen en daarmee samenhangende het tijdschrift naar vorm en inhoud te vernieuwen belangstelling voor onze vereniging en het tijdschrift te kunnen wekken. Deze weg volgen betekent echter een contributieverhoging, die ons met de toegezegde subsidie van de N.V.B.E. die zeer wordt gewaardeerd, voor 1966 de mogelijkheid opent onze eigen kracht te tonen. Als tegenprestatie zullen wij de leden van de N.V.B.E. in 1966 twee nummers van ons tijdschrift doen toekomen, ook in de hoop dat men abonné wordt.

Een eerste poging van ons tijdschrift nieuwe stijl heeft U als septembernummer ontvangen; het is levendiger en in zekere zin gepopulariseerd. Een bredere doelstelling streeft de redactie na. Zulks in de hoop op een grotere kring van abonné's. Met Uw aller hulp en medewerking hopen wij in het gestelde doel te slagen.

Helaas geeft de totstandkoming van een uitgave „Forestry in the Netherlands” nog steeds zorgen. Dit is bijzonder jammer, gezien het grote aantal buitenlandse bezoekers en het feit, dat vele landen wel een dergelijk boekwerkje bezitten.

Het plan voor de aanleg van 5000 ha populierenbos van de Vereniging van Nederlandse Papierfabrikanten, waarvan de houtbelangen worden verzorgd door de Stichting Industrie-Hout, directeur ir H. A. van der Meiden, ondervindt in pers en vakbladen nog steeds veel belangstelling. De eraan verbonden oprichting van een houtverwerkingsbedrijf biedt ook mogelijkheden voor de afzet van hout uit overig Nederland. Ik noem hier deze schakel producent-consument, omdat uw Bestuur op 28 oktober j.l. naar

aanleiding van de Studiekringdag op 26 februari 1965 over „Inlands hout voor de vezelplaten-, spaanplaten en papierfabricage” een eerste en ik mag wel zeggen hoopvol contact heeft gelegd. Uw Bestuur is namelijk de katalysator van een gesprekscentrum waar producent, verwerkingsindustrie en handel elkaar regelmatig ontmoeten en een betere coördinatie kunnen bewerkstelligen. Het initiatief hiertoe is uitgegaan van de Studiekringcommissie.

Het nu weer voltallige Bestuur wenst gaarne de continuïteit te handhaven. Het verheugt mij daarom U te kunnen mededelen, dat mijn medebestuur-leden ir Stoffels en ir van Leeuwen er in hebben toegestemd één jaar langer aan te blijven. Dit is van bijzonder belang, omdat wij in een moeilijke periode verkeren. Ik neem aan, dat U geen bezwaren heeft.

Het Bestuur is voorts van mening de positie van de vereniging te kunnen verstevigen door deelname aan verschillende bestuurs-colleges op bosbouwgebied in de ruimste zin van het woord, om ook daar de stem van de vereniging te kunnen laten horen. Oriëntatie hierover is gaande.

Rest mij ten slotte onze vreugde erover te kunnen uitspreken, dat wij hedenmiddag op het landgoed Middachten van onze donateur Graf zu Ortenburg zullen verblijven en onder iedling van ons lid, dr van Oosten Slingeland, rentmeester op deze bezitting, het gedeelte Haviker Waard zullen bezoeken.

Hiermede verklaar ik de 41ste najaarsvergadering voor geopend en heet U hartelijk welkom.

41ste Najaarsbijeenkomst op 29 oktober 1965

In afwijking van de traditionele twee-daagse bijeenkomst, bleef de 41ste najaarsbijeenkomst beperkt tot één dag. De reden hiervoor was het feit, dat in het begin van de maand oktober 1965 de excursie van de vereniging naar Engeland plaats vond, waardoor het programma van vele leden al zwaar belast was. De belangstelling was bijzonder groot, al valt moeilijk uit te maken of dit nu een gevolg was van de korte duur van deze bijeenkomst of dat andere oorzaken in het spel waren, zoals de agenda van de vergadering, de centrale plaats in het land of de aard van het excursie-object: het landgoed „Middachten” te De Steeg (gemeente Rheden).

Op de morgen van vrijdag 29 oktober was hotel „de Engel” te De Steeg het verzamelpunt en was gewijd aan de algemene ledenvergadering, die door 77 personen werd bijgewoond en werd geleid door de voorzitter van het bestuur prof. dr. G. Hellinga.

De vergadering had een meer dan normale betekenis, omdat — gekoppeld aan het agendapunt „begroting 1966” — voorstellen in behandeling kwamen tot voortzetting van de uitgifte van het Nederlands Bosbouw Tijdschrift, zonder deelname van de Nederlandse Vereniging van Boseigenaren. De vergadering nam het belangrijke besluit tot voortzetting van deze uitgifte, waarvan de zwaardere financiële lasten onder andere door een verhoging van lidmaatschap, donateurschap en contributie zullen worden opgevangen.